

C. U. SHAH UNIVERSITY
Wadhwan City

Faculty Of: - Education
Department Of: - EDUCATION (B.Ed.)
Semester: - IV
Code: - 4EDO4CIS1
Name: Creating an Inclusive School
Teaching & Evaluation Scheme:-

Subject Code	Name of the Subject	Teaching Scheme (Hours)				Credits	Evaluation Scheme							
		Th	Tu	Pr	Total		Theory				Practical (Marks)		Total	
							Sessional Exam		University Exam		Internal			University
							Marks	Hrs	Marks	Hrs	Pr/Viva	TW		Pr
4ED04CIS1	Creating an Inclusive School	2	0	0	2	2	15	1.5	35	1.30	---	-----	-----	50

Objectives...

1. સમાવેશક શાળાની સંલ્પના સમજે.
2. સમાવેશ શાળાની રચના માટેની સંસ્કૃતિ, નીતિઓ તથા કાર્ય પ્રણાલીને સમજે.
3. એકાતમ દર્શનની સંલ્પના સમજે.
4. અક્ષમ બાળકોના શિક્ષણ માટેની અધ્યાપન પદ્ધતિઓ સમજે.
5. સમાવેશક શાળાના પ્રોત્સાહન માટે નીતિઓ સમજે.

Code: - 4ED02CIS1

Name: – CREATING AN INCLUSIVE SCHOOL

એકમ નં.	એકમનું નામ	ભારાંક
૧.	સમાવેશક શાળા ૧.૧ સમાવેશક શાળા : સંકલ્પના, જરૂરિયાત, લાભ અને મર્યાદા તથા વિશિષ્ટ શિક્ષણ, એકીકૃત શિક્ષણ અને સમાવેશક શિક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત ૧.૨ સમાવેશક શિક્ષણ : (Booth and Ainscow's index for Inclusion, 2000) સમાવેશક શિક્ષણ માટેની સૂચિનો પરિચય, સૂચિની વિશિષ્ટતાઓ, સમાવેશક સૂચિના પરિમાણો અને પંડિત દીનદયાળ ઉપાધ્યાયનું એકાત્મ માનવદર્શન	૨૫ %
૨.	અક્ષમતા અને અક્ષમ બાળક ૨.૧ અક્ષમતા : અર્થ, સંકલ્પના, પ્રકારો અને લક્ષણો ૨.૨ અક્ષમ બાળક : (અર્થ, લક્ષણો, વ્યૂરચના, અક્ષમતાના કારણો) અંધત્વ અથવા અલ્પ દષ્ટિ, બહેરાશ અથવા અલ્પ શ્રવણશક્તિ, શારીરિક અક્ષમતાઓ, માનસિક અક્ષમતા, ડિસ્લેક્સિયા, વાક અને ભાષાક્રિય અક્ષમતા, અધ્યયન અક્ષમતા	૨૫ %
૩.	સમાવેશક શાળાને પ્રોત્સાહક નીતિઓ ૩.૧ વિકલાંગ વ્યક્તિઓના અધિકાર માટેનું કરારપત્ર (BY UNESCO) ૩.૨ સમાવેશક બાળકોના શિક્ષણ અંગેની રાષ્ટ્રીય કક્ષાની નીતિઓ , NCF, 2005, સમાવેશક શિક્ષણમાં બિન સરકારી સંગઠનો : પ્રથમ, મેક અડિકરન્સ, માઈલ્ડ, રાઈડ્સ્ એન્ડ યુ	૨૫ %
૪.	અક્ષમ બાળકોનું અધ્યાપન, અધ્યયન અને મૂલ્યાંકન ૪.૧ અક્ષમ બાળકનું પરામર્શન : અર્થ, લક્ષણો, હેતુઓ અને સોપાનો ૪.૨ અક્ષમ બાળકનું મૂલ્યાંકન : મૂલ્યાંકન અને શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનનો, અર્થ સોપાનો મૂલ્યાંકનના ઉપકરણો : ઓળખ યાદી, અભિયોગતા કસોટી અને અક્ષમ બાળકના શિક્ષણ માટે શાળા, શિક્ષક, સહાધ્યાયી અને માતાપિતાની ભૂમિકા	૨૫ %

Suggested Activities :

- ૧ સમાવેશક શાળાની મુલાકાત અને રિપોર્ટ તૈયાર કરવો.
- ૨ એન.જી.ઓ.ની મુલાકાત અને રિપોર્ટ તૈયાર કરવો.
- ૩ અક્ષમ બાળકોની શાળાનો અભ્યાસ.

References:

1. Ainscow, M.(2005). From special education to effective schools for all, keynote presentation at the Inclusive and Supportive Education congress, University of Strathclyde, Glasgow.
2. Das, A.K. and Pillay, A.N. (1999). Inclusive education for disability students: Challenges for education. Paper presented at the 5th UNESCO conference, Bangkok, Thailand.
3. Dash, M. (2000). Education of Exception Children. New Delhi: Atlantic Publishers and Distributor
4. Govinda Rao , L. (2007). Perspectives on special education. Hyderabad: Neelkamal Publications Pvt. Ltd.
5. Janardhan Prasad and Ravi Prakash (1996). Education of handicapped Children. New Delhi: Kanishka Publications and Distributors.
6. Kundu,C.L. (2000) Status of disability in India. New Delhi: RCI
7. Madhumita Puri and George Abrahm (2005). Handbook of Inclusive education for educators, administrators, and planners. New Delhi: SAGE publishers
8. Male, M. (1994). Technology for Inclusion: Meeting the needs of all children (2nd Edition). USA Massachusetts:Allyn and Bacon
9. Mani,M.N.G. (2000). Inclusive Education in Indian Context. Coimbatore: Ramakrishna Mission Vidyalaya
10. Nagaraju.,M.T.V. (2014). Curriculum and Instruction of Inclusive education. New Delhi: Commonwealth Publishers
11. Panda,K.C. (2003). Education of Exception Children. New Delhi:Vikas publications
12. Ranganathan,R. (2006). International Rehabilitation conference on channeling the challenges of disability. Macmillan India Ltd.
13. Reddy,G.L, Ramar,R and & Kusuma,A. (2005). Learning disabilities: A Practical guide to the practitioners. New Delhi: Discovery publications.
14. Reddy,G.L, Ramar,R. Kusuma,A. and Santhakumari (2006). Behaviour disorders in children: Identification and Assessment. New Delhi: Discovery publications.
15. Reddy,G.L,. and Sujathmalini (2005). Mental Retardation: identification and assessment. New Delhi: Discovery publications.
16. Reddy, G.L.,Ramar, R and Kusuma, A (2000) Education of children with special needs. Discovery publishers, New Delhi.
17. Reddy, G.L.,Ramar, R and Kusuma, A (2005) Hearing impairment and Educational considerations, Discovery publishers, New Delhi.
18. T aylar. Ronald,L.(1993). Assessment of Exceptional Children. MiltonKeynes:Open University press
19. Umdevi, M.R. (2010). Special Education: A Practical approach to education children with special needs. Hyderabad: Neelkamal Publications Pvt. Ltd